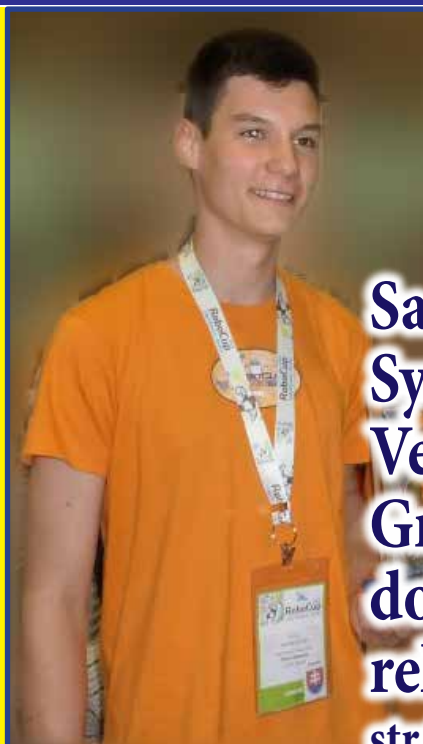

Život vo Veľkom Grobe

Ročník III. číslo 1 / JÚN 2015

časopis občanov obce Veľký Grob

**Samo
Synak robí
Veľkému
Grobu
dobrú
reklamu,
str.9.**

**Veľký Grob chce v
budúcnosti vytvoriť
registrovaný
kynologický klub, str.12.**

Jednou z významných akcií v druhom polroku tohto školského roka v Základnej škole vo Veľkom Grobe bola realizácia projektu „Poznávame sa, vzdelávame sa, športujeme...“ Tento projekt nadväzuje na spoluprácu medzi obcami Veľký Grob a Kostelec u Kyjova, str.4.

**Druhý ročník
Velkogrobského splavu, str.9.**

Vážení spoluobčania, prešli sme do nového funkčného obdobia s tým, aby sme pokračovali v nedokončených aktivitách a rozbehli nové...

dokončovacie práce na nájomných obecných bytoch (2014-2015)

V súvislosti s prípravou nového programového obdobia 2014-2020 a v nadväznosti na Regionálnu integrovanú územnú stratégiu (RIUS), ktorá bude východiskovým strategickým dokumentom pre realizáciu integrovaných územných investícií na regionálnej úrovni s dopadom na miestnu úroveň, sa spracováva aj Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (PHSR). Tieto spomínané dokumenty stanovil zákon a sú nositeľom rozvojovej politiky obce. Spracovaním týchto spomínaných dokumentov dá obec najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov, pričom v podobe PHSR získava obec nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Úlohy, ktoré sme rozpracovali, sú časovo a administratívne veľmi náročné, ale verím, že spolu s poslancami a administratívnym aparátom OcÚ ich zvládneme. Ruka v ruku s týmito opatreniami nás čaká aj zmena v odpadovom hospodárstve. Nový zákon nám určuje prijať nové opatrenia - nielen triediť odpad, ale aj zmluvne zabezpečiť jeho likvidáciu. Našou prioritou je zefektívnenie zníženia nákladov nielen na strane obce, ale aj na strane občana. Neustále monitorovanie nelegálnych skládok je povinnosťou nás všetkých. Našou spoločnou snahou bude zefektívňovanie riešenia správnych deliktov, pričom ukladanie pokút za priestupky sa bude pohybovať v zmysle zákona od 500 až do 350 000 €. K tomu však

potrebujeme, vážení obyvatelia obce, aj Vašu nevyhnutnú spoluúčasť, vrátane malých a stredných podnikateľov a právnických osôb, pôsobiacich na území obce. Ako čas plynie, človek si uvedomuje, že je potrebné starať sa okrem všeobecných záležitostí a verejných priestranstiev na úrovni obce aj o interiéry budov v jej správe. Ubehlo neskutočných sedemnásť rokov, kedy sa naposledy maľoval obecný úrad. Dlhšie sa to už odkladať nedalo, preto sme do týchto prác zapojili aktívnych pracovníkov. Aj keď som mal zo začiatku obavy, či konám vhodne, ich postoj k práci ma presvedčil, že to bol správny krok. Bez akýchkoľvek problémov sa zhostili svojej práce a od oškrabovania stien, maľovania a upratovania všetko prebiehalo až na moje počudovanie veľmi hladko. Musím verejne pochváliť aktívnych pracovníkov Romana Kmeťa, Patrika Bihariho, Eduarda Bulavčiaka, Alexandra Molnára, Marcela Bihariho, Valériu Klenovičovú, Zuzanu Mislovičovú a Annu Bartovú, ktorí svojím prístupom zvládli túto úlohu na jednotku. Obnovili sme kancelárie zánovným nábytkom. Pomocnú ruku nám podal Juraj Jánošík, ktorý zabezpečil nábytok do jednej kancelárie, ďalší nábytok sme dostali do daru z bratislavských pobočiek Slovenskej sporiteľne, a.s., čo nám sprostredkoval Miloslav Salaj. Pre zefektívnenie využitia priestorov na obecnom úrade sme premiestnili sobášnu sieň do priestorov kultúrneho domu, kde budeme vykonávať sobášne obrady. Z pôvodnej sobášnej miestnosti sme zriadili kanceláriu starostu obce a týmto spôsobom sme využili nielen doteraz v malej miere využívaný priestor, ale získali sme zároveň väčšie administratívne priestory pre všetkých pracovníkov úradu. Jedným z dlhodobých cieľov obce je zefektívniť prevádzku budov. Jednou z nich je aj budova zdravotného strediska. V marci sa nám podarilo odovzdať nájomníkom byty nad zdravotným strediskom, a tak sme naplnili jeden zo zámerov obnovy budov obce. Všetky udalosti, ktoré tomu predchádzali, by som už v

budúcnosti nechcel zažiť. Odkázanosť na flegmatický postoj pracovného tímu pri realizácii stavby ma dostával do stavu bezradnosti. Aj keď stavba bola zrealizovaná a skolaudovaná behom štyroch mesiacov, nikto si nevie predstaviť ten byrokratický kolos takmer dvojročnej prípravy. Vybudovanie 5-tich bytových jednotiek v hodnote 262 000 € bolo realizované investorom Stavmex Komjatice. Investícia zhotoviteľovi bude splatená prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania a Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Veľká vďaka patrí aj MUDr. Harušincovej, MUDr. Polakovičovej, MUDr. Kalašovej, Mgr. Štefanovi Ingelimu, ktorí boli ochotní investovať finančné prostriedky do rekonštrukcie ordinácií. Aby budova zdravotného strediska bola kompaktná, obec musí vyčleniť finančné prostriedky na opravu fasády zdravotného strediska. Spomeniem len neustále zatekanie strechy, rozpadávajúce sa okná, či nehospodárny plynový kotol, ktoré boli dôvodmi, aby sme tento stav ďalej neodsúvali a po rokoch odkladania začali riešiť. **Vzhľadom na tieto skutočnosti a neustály záujem o nájomné byty sme sa rozhodli pokračovať vo výstavbe, a to postavením bytového domu pod vinohradmi.** V jeho rámci chceme vybudovať 18-bytových jednotiek, pričom stavba sa bude realizovať po získaní stavebného povolenia. Predpokladáme, že na budúci rok budú byty postavené a budeme radi, ak záujemcom budeme môcť poskytnúť nové bývanie.

Určite ste si už všimli, že v obci je spustený kamerový systém. Kamerový systém ako prostriedok na zabezpečenie prevencie kriminality sa realizoval s finančnou podporou Obvodného úradu Trnava v hodnote 8000 €. Z týchto finančných prostriedkov sa nainštalovalo nahrávacie zariadenie a päť kamier, ktorými sú monitorované najexponovanejšie miesta v obci, pričom v budúcnosti je ambíciou obce inštalovať na všetky problematické miesta ďalšie kamery. Verím, že v súčinnosti s nočnými havranmi sme zdvojnásobili monitorovanie obce a zvýšili účinnosť pri odhaľovaní trestných činov, či dopravných priestupkov, ako aj zabezpečili posilnenie všeobecnej

bezpečnosti obce, a to aj v nočných hodinách.

Som rád, že mi viete na rovinu povedať Vaše postrehy, či námety súvisiace s chodom obce. Som naučený Vás počúvať z čias, keď som ešte v obci podnikal. V skutočnosti som vo svojom doterajšom pôsobení v súčasnej funkcii čerpal hlavne z Vašich podnetov. Musím povedať, že mám rád otvorenosť a priamočiare jednanie. Rôzne konšpiračné teórie a faloš sú mi cudzie a postoj niektorých k problematike v obci mi pripadá, ako keby zakrývali svoj problém a snažili sa odvieť pozornosť od toho, s čím zápasia vo svojom živote. Veľa návrhov realizujeme postupne, ale napriek tomu sú medzi nami takí,

vynovenie priestorov obecného úradu
- po 17-ich rokoch (2015)

čo si myslia, že sa nič nedeje. Treba si uvedomiť, že niektoré problémy sa dajú odstraňovať len postupnými krokmi.

Veľa otázok dostávam ohľadom kanalizácie, na ktorú, ako viete, územné rozhodnutie obec získala. V súčasnosti prebieha výberové konanie na vypracovanie projektovej dokumentácie ČOV a kanalizácie. Ak všetko dobre dopadne, v letných mesiacoch sa budú pripravovať realizačné projekty a s tým bude spojený aj pohyb pracovníkov, ktorí budú zameriavať terén. Rozsah podkladov bude potrebný pre vydanie stavebného povolenia so zámerom požiadať o finančné prostriedky z EÚ, či v rámci operačného programu životného prostredia.

V letných mesiacoch našich občanov čaká niekoľko zájazdov, či podujatí. Jednota dôchodcov pripravuje zájazd na termálne kúpalisko vo Veľkom Mederi a zájazd do Topoľčianok, kde sa nachádza Národný žrebčín, š. p. a rozsiahly anglický park s monumentálnym klasicistickým kaštieľom. Výbor Červeného kríža organizuje v lete zájazd do Ledníc a Valtíc spojený s ochutnávkou vín a Poľovnícka spoločnosť Veľký Grob pripravuje tradičné strelecké preteky a ako každý rok v mesiaci august obec pripravuje obecné dni. Všetky termíny udalostí uvádzame na stránke facebooku Obec Veľký Grob. Ešte predtým, ako sme si začali užívať leto, nás čakala povinnosť, a to boli doplňujúce voľby do orgánov samosprávy obcí, nakoľko sa uprázdnil mandát v obecnom zastupiteľstve a na toto miesto nebol náhradník. 28. januára 2015 sme poslali prostredníctvom Okresného úradu v Galante žiadosť adresovanú Ministerstvu vnútra SR o vyhlásenie nových volieb. Tieto sa uskutočnili 13. júna 2015 /informáciu o nich prinášame na inom mieste časopisu/.

Vážení občania, život je plný problémov a starostí, zdolávať prekážky je však naša prirodzená vlastnosť a k tomu, aby naša obec mohla plniť svoje ciele, sme potrební všetci. Hovorme spolu a hľadajme spoločné riešenia či kompromisy. Ďakujem Vám, vážení občania za doterajšiu pomoc a spoluprácu.

Viliam Rigo,
starosta obce Veľký Grob

Poznávame sa, vzdelávame sa, športujeme... aj smerom do zahraničia

Jednou z významných akcií v druhom polroku tohto školského roka v Základnej škole vo Veľkom Grobe bola realizácia projektu „Poznávame sa, vzdelávame sa, športujeme...“ Tento projekt nadväzuje na spoluprácu medzi obcami Veľký Grob a Kostelec u Kyjova realizovaného v lete minulého roka, v rámci ktorého sa uskutočnili kultúrne a spoločenské aktivity na úrovni obcí.

Riaditelia oboch škôl Mgr. Janka Brinzová/Veľký Grob/ a Dušan Kovář /Kostelec/ sa rozhodli pokračovať v týchto aktivitách na úrovni škôl a priblížiť tak žiakom inú kultúru, tradície a jazyk. Výsledkom tohto rozhodnutia sa stal projekt s cieľom zorganizovať dve spoločné akcie, pri ktorých sa žiaci prostredníctvom škôl navzájom navštívia, spoznajú sa a nadviažu i písomný kontakt. Ďalším cieľom projektu bolo odstraňovať kultúrnych bariér a pozitívny pohľad na rozmanitosť rôznych kultúr, pozitívne pôsobenie pri utváraní vzťahov, kamarátstva a spolupráce, proti negatívnym javom ako xenofóbia a intolerancia.

Aktivity projektu boli rozdelené do troch tematických častí:

1. Poznanie kultúrnych tradícií prostredníctvom predstavenia sa kultúrnym programom
2. Poznávanie cudzieho jazyka – čítanie detskej knihy Analfabela Negramotná od Jána Uličianskeho. Naši žiaci čítali v češtine a českí žiaci v slovenčine.
3. Športové stretnutie – futbal, florbal, vybíjaná

Prvou časťou projektu bola návšteva žiakov a učiteľov našej školy v obci Kostelec. Pri tejto návšteve boli prítomní i starostovia oboch obcí - p. Ing. Vlasta Lochmanová /Kostelec/ a p. Viliam Rigo /Veľký Grob/. Naši žiaci i pani učiteľky sa veľmi zodpovedne pripravovali na tento deň / nácvik programu, zhotovovanie darčiekov pre kamarátov/ a školu ovládlo na dva týždne vzrušené očakávanie z blížiacej sa akcie. Prijatie v Kostelci bolo srdečné a počiatkový ostych detí sa postupne uvoľňoval. Naši žiaci vo svojom kultúrnom programe vsadili na miestne folklórne tradície v prekrásnych jedinečných grobsko-čatajských krojoch a na vysokej úrovni reprezentovali našu školu. Kostelecké deti sa predstavili programom zameraným na toleranciu

medzi jednotlivými rasami a národmi sveta. Úsmevy na tvárach vyvolávalo i čítanie v inom, i keď príbuznom jazyku. Dôležitý bol však aspekt vzájomného porozumenia a poznávania sa. Po kultúrnom vystúpení a čítaní sme si prezreli základnú školu, kde sme odovzdali deťom darčeky- krásne mozaikové motýle a deti i dospelí mali možnosť nezáväzne navzájom komunikovať. Po prehliadke sme sa s priateľmi rozlúčili a spokojní, obohatení zážitkami, vrátili sa domov.

Druhou časťou projektu bola návšteva žiakov a učiteľov z Kostelca u nás. Na stretnutie sme sa už od skorého rána tešili. Po príchode návštevy mali deti aktivity na spoločné spoznávanie sa v rámci ročníkov, kde si vymenili navzájom mailové

i poštové adresy a čo to sa o sebe dozvedeli. Po tomto úvode si návšteva z Kostelca prezrela priestory školy a spoločne sme prešli na miestne multifunkčné ihrisko, na ktorom sa odohrali športové súťaže v disciplínach: futbal, florbal a vybíjaná. Florbal bol pre našu školu novinkou, trénovali sme ho len tri týždne, ale obstáli sme veľmi dobre, prehrali sme len o dva góly. Vynikajúci boli naši malí futbalisti i so Saškou Borovičkovou, ktorí hlavne pričinením Majka Lipku zápas vyhrali 3:0. Vybíjanú sa nedohrala do konca z časových dôvodov a pri pískaní ukončenia sme prehrávali o jedného hráča. Nemôžem nespomenúť obrovskú podporu v hľadisku, odkiaľ odchádzali mnohé deti so značnou stratou hlasu po skandovaní. Víťazi boli odmenení medailami.

Lúčenie bolo zdĺhavé – deťom, ktoré sa už lepšie poznali, sa domov veľmi nechcelo. A to bol jeden z cieľov – nadviazať nové priateľstvá, v ktorých sa riaditelia škôl dohodli pokračovať.

prípravila: Jana Brinzová

Kaštieľ vo Veľkom Grobe – známy i neznámy

Veľký Grob leží v nadmorskej výške 122 m.n.m. na Podunajskej nížine, na prechode Podunajskej roviny do Trnavskej pahorkatiny na nive Vištuckého potoka a Siseku.

Najstaršie osídlenie obce

Geografická poloha Veľkého Grobu bola významným činiteľom pre jeho osídlenie už v praveku, čo dokázali aj početné archeologické nálezy, ktoré boli objavené v katastri obce. V roku 1931 uskutočnil Štefan Janšák výskum osídlenia v oblasti medzi Malými Karpatmi, Dunajom a Váhom. Na trase Blatné – Veľký Grob – Sládkovičovo našiel kontinuálne osídlenie patriace kultúre s mladšou volútovou keramikou. Ľud tejto kultúry obýval územie západného Slovenska približne v období rokov 5000-4200 p.n.l.

V 50-tych rokoch 20. storočia viedol ďalší výskum v katastri obce Bohuslav Chropovský, ktorému sa podarilo dokázať osídlenie obce v dobe bronzovej, pričom nájdené hroby spolu s materiálom boli typické pre starobronzovú a únětickú kultúru. Počas tohto výskumu sa archeológom podarilo objaviť aj doklady o osídlení obce v dobe železnej. Vo Veľkom Grobe sa našla i keramika kultúry rímsko – provinciálnej, ktorú možno časovo zaradiť od obdobia od narodenia Krista do konca 4. storočia. V obci sa predpokladá tiež existencia germánskej osady v 2.-3. storočí n.l. Bohuslav Chropovský viedol aj výskum ďalšieho náleziska – a to slovanského, ktoré dávalo do strednej doby hradištnej s ťažiskom v druhej polovici 9. storočia. Patrilo k vojenskej osade, ležiacej v blízkosti križovatky jantárovej cesty a cesty spájajúcej Pomoravie s Nitrianskom. Predpokladá sa, že osada bola predmostím pevnostného systému v oblasti Malých Karpát, ktorý chránil centrum Veľkej Moravy.

Od najstaršej písomnej zmienky do roku 1918

Najstaršia písomná zmienka o Veľkom Grobe pochádza podľa odbornej literatúry z roku 1275. O osude Veľkého Grobu v stredoveku však vieme len málo. Slovo Grob sa považuje za nemecké. Jeho základom je apelatívum grub, graben vo význame jama, baňa. Dalo by sa z toho usudzovať, že zakladateľmi a prvými osadníkmi dediny boli Nemci, ktorých tu písomné pramene priamo spomínajú v roku 1451. Prívlastok Nemecký dostala obec v polovici 16. storočia. Označenie obce ako Nemecký Grob súviselo pravdepodobne s tým, že Grob pri Pezinku v prvej polovici 16. storočia spustol, nemecké obyvateľstvo z neho zmizlo a následne bol osídlený slovenským a chorváckym obyvateľstvom, vznikli obce Slovenský a Chorvátsky Grob.

Vo Veľkom Grobe sa nemecké obyvateľstvo udržalo po celý stredovek. Obec patrila do obvodu Svätajurského panstva, ktorého dejiny a vývoj sú nerozlučne spojené s osudom Pezinského panstva. Začiatkom 17. storočia prevýšili Nemcov v dedine Maďari. V 16. storočí sa usadili v obci aj Chorváti, za ich lokátora na území Pezinského a Svätajurského panstva sa považuje Gašpar Serédi. Po jeho smrti spravoval jeho majetky

do roku 1575 Eckius zo Salmu. Po ňom získal panstvá do zálohy Ján Krušič, manžel Kataríny Pálfiovej, ktorá celý majetok previedla po Krušičovej smrti na svojho druhého manžela Štefana Iľešháziho. Keď Štefan Iľešházi v roku 1609 zomrel, užívala tieto majetky jeho žena Katarína, sestra Mikuláša Pálfího. V roku 1615 jej však zálohované majetky kráľ Matej II. odobral, lenže ona už štyri roky predtým preniesla svoje záložné právo na synovcov Štefana, Jána, Pavla a Mikuláša Pálfího. Títo žiadali buď navrátenie majetkov, alebo vyplatenie záložnej sumy. Nakoniec sa v roku 1622 Ferdinand II. zaviazal vyplatiť bratom záložnú sumu 200 000 uhorských zlatých. Svoj prísľub však pre nedostatok financií nedokázal splniť, preto koncom decembra 1625 odovzdal panstvá do užívania Štefanovi, Jánovi a Pavlovi Pálfimu. V apríli nasledujúceho roku dal oba majetky do zálohu Štefanovi Pálfimu za 200 000 uhorských zlatých a 60 000 rýnskych zlatých na dobu 6 rokov. Po uplynutí tejto doby opäť nemohol panovník vyplatiť záložnú sumu, preto panstvá ostali v rukách Pálfimcov, ktorí sa počas 16. storočia prepracovali z málo významnej zemianskej rodiny až ku grófskemu titulu a od 17. storočia príslušníci rodu patrili medzi najvýznamnejšiu uhorskú šľachtu.¹ Opísaným spôsobom sa Veľký Grob dostal do rúk tejto vplyvnej šľachtickej rodiny, stojacej na strane panovníckej dynastie Habsburgovcov.

Panstvá Pezinok a Svätý Jur boli do roku 1694 celistvé, v tomto roku boli rozdelené na dve časti a ich správa podliehala do roku 1707 ústrednej správe pálfiovských majetkov.² Od roku 1708 bola vytvorená pre každé panstvo osobitná správa. Správu pezinskej vetvy rodu tvorili v roku 1714 dvaja provizori (správcovia) a dvorský. Jeden zo správcov sídlil vo Veľkom Grobe a spravoval majere vo Veľkom Grobe a Kráľovej. Jeho funkcia však zanikla v roku 1726. O tri roky bola funkcia provizora znovu obnovená, ale jeho sídlo bolo premiestnené do Kráľovej. V roku 1728 prišlo k rozdeleniu majetkov na kráľovský a pezinský obvod. Kráľovský obvod spravoval provizor, pokladník a dvorský. Prví dvaja sídlili v Kráľovej a tretí vo Veľkom Grobe. Pezinský obvod spravoval provizor, niekedy len obilník, ktorý bol súčasne aj dvorským. V roku 1752 boli panstvá scelené a postavené pod správu pezinskej vetvy, existencia dvoch obvodov bola však zachovaná, pričom Veľký Grob aj naďalej patril do kráľovského obvodu. Okolo roku 1788 vzniklo panstvo Kráľová, ktoré sa vyčlenilo zo Svätajurského panstva a z majetkov zoskupených do kráľovského a nemeckogrobského dištriktu.³ Panstvo tvorili:

1 HUPKO, Daniel – JANÁČKOVÁ, Ivana – TIHÁNYI, Jozef. *Koniec starých čias. Poslední Pálfiovcí na hrade Červený Kameň 1848-1948*. Komárno: Vydavateľstvo KT, 2011, s. 9.

2 V roku 1707 prišlo k rozdeleniu rodu na dve vetvy, a to na staršiu (v roku 1735 sa ďalej rozdelila na tri línie – malacká, stupavská a červenokamenská) a mladšiu (pezinská). Do 19. storočia vstúpil celý pálfiovský rod s titulom grófov z Erdódu, postupne došlo k titulárnemu povzneseniu niektorých línií, ale pezinská vetva rodu kniežací titul nezískala. Príslušníci jednotlivých vetví rodu, ktorý sa radil ku konzervatívnej uhorskej šľachte, sa v druhej polovici 19. storočia prestali angažovať v aktívnej politike a venovali sa správe majetku a hospodáreniu na ňom. Verejnú činnosť vyvíjali na stoličnej alebo spolkovej úrovni. HUPKO – JANÁČKOVÁ – TIHÁNYI, s. 14-16.

3 Na základe testamentu Jána Pálfího ml. (†1791) z roku 1788 sa celý majetok

Kráľová, Krmeš, Opátsky Krmeš, Veľký Grob, Čataj, Nová Ves pri Dunaji, Dedinka pri Dunaji, Kostolná pri Dunaji a Igram. V roku 1825 sa panstvo delilo na dva hospodárske obvody – 1. so sídlom v Kráľovej (kráľovský), 2. so sídlom v Nemeckom Grobe (nemeckogrobský) na čele s obilníkom. V roku 1847 a v nasledujúcom období sa panstvo delilo na štyri hospodárske obvody (kráľovský, nemeckogrobský, šábsky, veľkofeďmešský) na čele s dvorskými. Správa panstva podliehala ústrednej správe majetkov pezinskej vetvy pálfiovského rodu.⁴

Keďže obec bola sídlom hospodárskeho obvodu panstva, a tým pádom aj úradníka, ktorý tento obvod riadil a spravoval, bolo potrebné pre neho zabezpečiť zázemie a príslušné obydlie. Zrejme tento fakt viedol Pálfiovcov k rozhodnutiu, aby v obci nechali postaviť kaštieľ. Presný rok, resp. bližšie špecifikované obdobie jeho postavenia nie je známe. V 60-tych rokoch 20. storočia ho pri príprave publikácie Súpis pamiatok na Slovensku navštívili pracovníci Pamiatkového úradu, ktorí na základe zachovaných architektonických prvkov prišli k predpokladu, že objekt pochádza z druhej polovice 17. storočia. Podľa významného kartografa a lexikografa Jána Mateja Korabinského nechal postaviť kaštieľ gróf Ján Pálfi až v roku 1725. Nesporné však je, že v 18. storočí kaštieľ už stál a bol naplno využívaný. Ďalšia zmienka o ňom pochádza z urbára panstiev Pezinok a Svätý Jur spísaného pre Jána Pálfiho v roku 1735.⁵ Pri obci Veľký Grob je v ňom na prvom mieste opísaná budova kaštieľa, ktorá sa nachádzala na rovine rozprestierajúcej sa oproti obci Čataj. V jeho blízkosti stála kamenná socha sv. Jána Nepomuckého. Vchádzalo sa do neho cez vozovú bránu, pod átriom sa cez dvere vpravo vchádzalo na zaklenutú arkádovú chodbu, kde sa nachádzal priestor pre uskladňovanie obilia. Vľavo cez priestor dvora pod múrom bolo obydlie, kde v roku 1735 býval panský hajdúch (dráb), pri ňom sa tiež nachádzala klenba (sklepenie), využívané miestnym španom (dvorským)⁶. Pod oknami na protilahlej strane viedlo schodisko na prvé poschodie. V kaštieli býval spomínaný špán (dvorský), tiež sa tu nachádzala klenutá pivnica, v nej sa zvyklo uskladňovať víno. Vo dvore bola umiestnená studňa a tiež stajne pre kone, k nim bola pripojená aj vozovňa, pri nej bola brána pre peších, vedúca k panskej stodole. Všetky budovy boli pokryté šindľom.

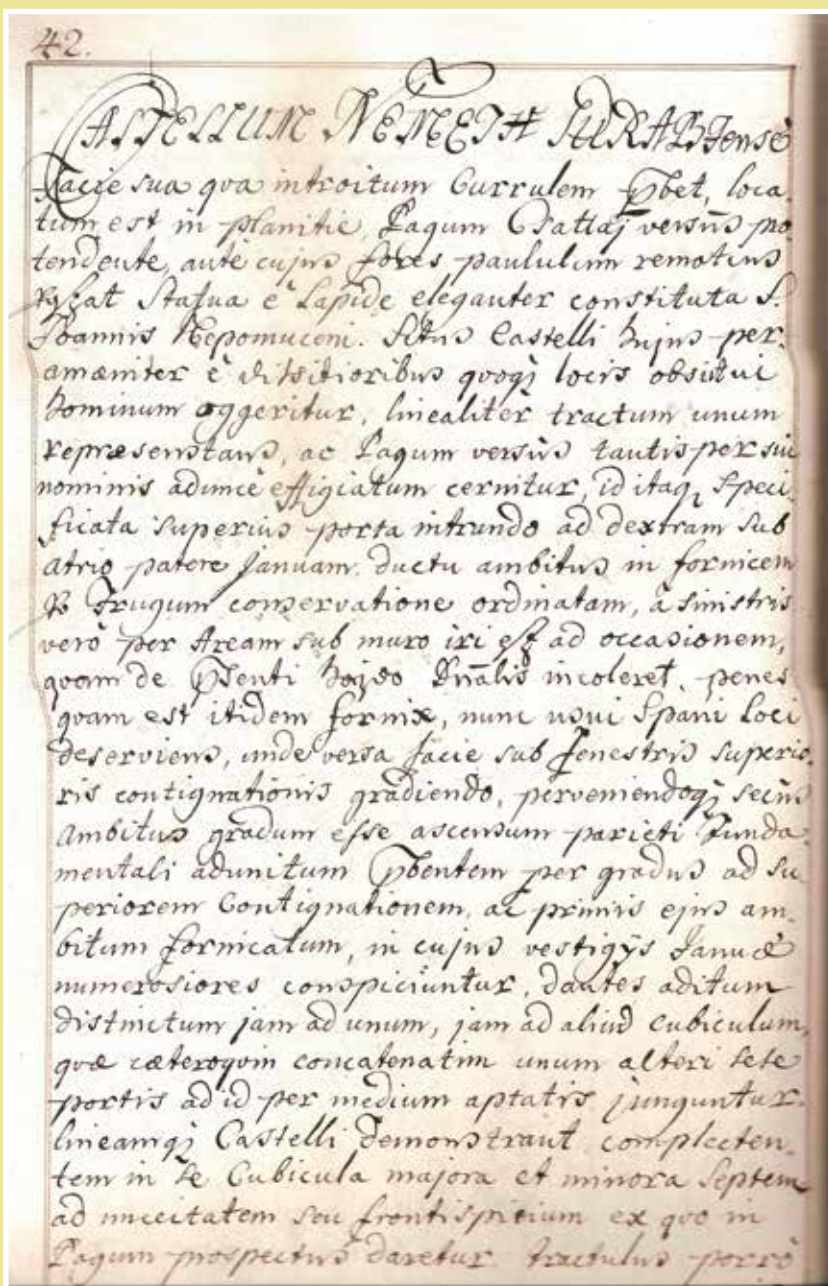
O kaštieli sa nám celkovo zachovalo len veľmi málo zmienok. V jeho bezprostrednej blízkosti stála kaplnka sv. Anny (v polovici 18. storočia prestavaná na kostol), pred ktorou sa nachádzala umiestnená drevená zvonica, najskôr s jedným a potom s dvoma zvonmi. Keď v roku 1774 zvonica poškodil požiar, veľký zvon preniesli do kaštieľa a malý zvon umiestnili pred chrámom na

pezinskej vetvy rozdelil medzi jeho synov Jána a Františka. Správy majetkov sa pre neplnoletosť synov ujala najprv ich matka Gabriela Colloredo Mansfeld. Po dovŕšení plnoletosti v roku 1799 sa Ján ujal správy svojej časti dedičstva, František začal spravovať svoje majetky samostatne v roku 1804. Ján sa podľa testamentu stal vlastníkom panstva Kráľová s kúriou vo Veľkých Úľanoch, panstva Dolný Nárazd, dedín Bektifa a Malá Lúč, panstva Červený Kameň so štvrtinou dedín Suchá, panstva Smolenice s alódiami v Trnave a Bratislave. František dostal panstvo Bojnice s mestiečkom Oslany, panstvo Pezinok a Svätý Jur, alódiu v bratislavskom Blumentáli. Oboj bratom mal spoločne patriť pálfiovský palác vo Viedni. Keď v roku 1821 Ján Pálfi zomrel, brat František sa stal dedičom všetkých jeho nehnuteľností. KUZMÍKOVÁ, Miriam. Ústredná správa majetkov pezinskej vetvy rodu Pálfi I. 1708-1822. Inventár. Slovenský národný archív: Bratislava, 2012, s. 3-5.

⁴ JAVOŠOVÁ, Erika. Rod Pálfi. Panstvo Kráľová (1768) 1788-1900. Inventár. Slovenský národný archív, 2005, s. 3.

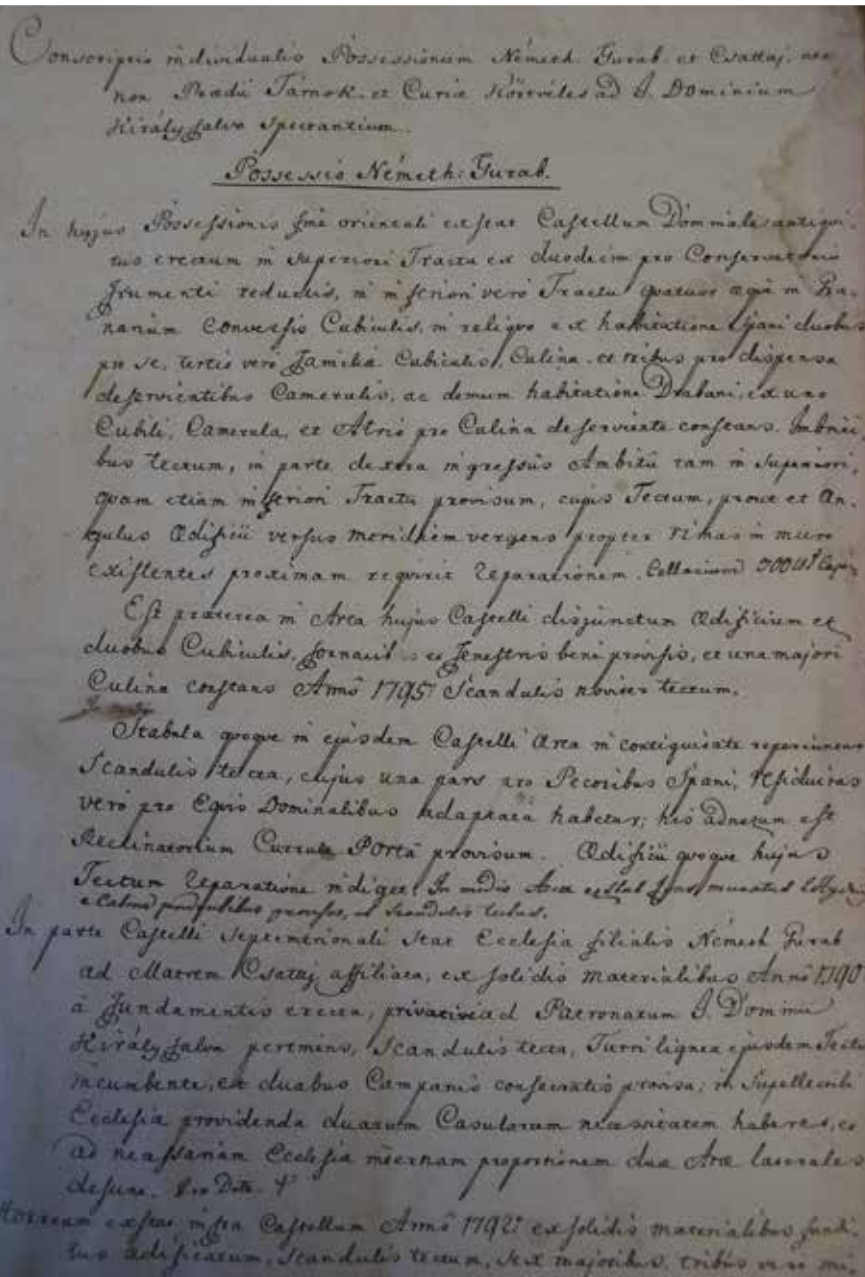
⁵ Slovenský národný archív, f. Panstvo Pezinok a Svätý Jur, inv.č. 377, šk. 37.

⁶ Dvorský (spanus, špán, ispán, Gespann) – úradnícka funkcia, ktorá sa na niektorých panstvách vyvinula už v 17. storočí, konkrétne z funkcie majerského šafára, majernika, ktorý bol vedúcim predstaviteľom čelade na príslušnom majeri. Dvorskí dozerali na majerskú čelad na majeri a v poslednej fáze vývinu tejto funkcie viedli za obvod naturálne a materiálne účty obilia a iných produktov rastlinnej výroby, dobytky, dreva a stavebného materiálu, ktoré predkladali ako iní účtujúci úradníci na revíziu. Okrem toho ostal v ich agende aj dozor nad majerským hospodárením v príslušných obvodoch, evidencia urbárskych robôt poddaných v príslušných dedinách a bola im zverená aj povinnosť právnej ochrany územia obvodu, dohľad nad regálnymi právami a ich nájomcami, ako aj niektoré záležitosti správy poddaných. SEDLÁK, František. Náčrt vývinu správy feudálnych panstiev na Slovensku od polovice 16. do polovice 19. storočia., s. 77-79.

dvoch stĺpoch.

Ďalší prameň k dejinám objektu pochádza z roku 1799, pričom ide o súpis nemeckogrobského obvodu panstva Kráľová. Dozvedáme sa v ňom opäť niečo o vzhľade kaštieľa. Vo vrchnom trakte kaštieľa sa podľa tohto súpisu nachádzali priestory na uskladnenie obilia, v dolnom býval špán (dvorský), mal k dispozícii tri obytné miestnosti (dve pre seba, jednu pre rodinu), kuchyňu a tri komory, ubytovanie pre drába tvorila jedna izba, komora a miestnosť slúžiaca ako kuchyňa. Podľa opisu sa v jednom rohu budovy nachádzali trhliny v múre, ktoré si vyžadovali opravu. V jeho obvode sa nachádzala ďalšia stavba, ktorá zahŕňala dve izby a veľkú kuchyňu, v roku 1795 bola pokrytá šindľom. Ku kaštieliu prináležali aj stajne, pokryté šindľom, z ktorých časť bola určená pre dobytok špána (dvorského), zvyšok pre panské kone. Aj v tomto období pri nich stála vozovňa, strecha budovy však potrebovala opravu. O studni, stojacej v strede dvora, sa v prameni píše, že bola murovaná. Za kaštieľom postavili v roku 1792 stodolu pokrytú šindľom, ako sa konštatuje z dobrého materiálu, opatrená bola šiestimi väčšími a tromi menšími dverami, jej časť slúžila na mlátenie obilia. V blízkosti týchto objektov sa nachádzala panská ovčiareň, príbytok baču pozostávajúci z dvoch izieb, dvoch komôr, kuchyne a pivnice pre uskladňovanie mlieka. Aj strecha tohto objektu si vyžadovala opravu. V ovčiarni bol tiež zriadený príbytok pre drába a pivnica na skladovanie oleja.

tiež viedli schody na prvé poschodie a do pivnice. Na prvom poschodí kaštiela sa nachádzalo 12 miestností. Tieto boli prístupné z chodby, vedúcej po celej dĺžke objektu. Zároveň boli tieto izby prechodné.

V dvorovej časti vľavo pri obvodnom múre sa nachádzal ďalší menší jednopodlažný objekt na obdĺžnikovom pôdoryse, v ktorom podľa poznámok na pláne býval poľovník (vadász). Budova pozostávala zo štyroch miestností. Z dvora sa vchádzalo do kuchyne s ohniskom, vľavo sa z nej vchádzalo do izby a vpravo do ďalšej izby, z ktorej bola prístupná komora. V nej sa nachádzali schody do pivnice.

V zadnej časti dvora vľavo pri obvodnom múre stála budova, v ktorej boli tri maštale a vozovňa. Celý obvod kaštiela sa rozkladal na ploche 914 štvorcových siah (32,70 árov).

Za kaštielom sa cez bránu vchádzalo do záhrady (szürüs kert – zrejme humno) s rozlohou 3471 štvorcových siah (124,6 árov), v ktorej stála stodola.

Vpravo od záhrady sa nachádzala parcela s rozlohou 1643 štvorcových siah (59 árov), na ktorej stál príbytok čeladníka. Išlo o jednopodlažný objekt na obdĺžnikovom pôdoryse, do ktorého sa vchádzalo z dvora troma vchodmi. V objekte sa nachádzali tri izby, dve kuchyne s ohniskami a štyri komory. Na dvore stála studňa. V pravej časti parcely bola umiestnená budova, v ktorej sa nachádzali maštale. Išlo o pomerne veľký jednopodlažný objekt na pôdoryse písmena L. Za maštalami sa rozprestierala záhrada špána (dvorského) s rozlohou 1368 štvorcových siah (49 árov).

Druhý zachovaný plán zobrazuje len samotný veľkogrobský kaštieľ.⁸ Plán s rozmermi 91 cm (šírka) / 48 cm (výška) nie je datovaný, avšak podľa spôsobu jeho vyhotovenia predpokladáme, že vznikol v rovnakom období ako prvý popísaný plán a jeho autorom bol taktiež vyššie spomenutý panský geometer. Na tomto pláne vidíme vyznačené aj vykurovacie telesá v troch obytných miestnostiach. Pri dvoch z nich je na pláne jasne vidieť, že boli obsluhované z iných miestností (jedno z chodby, druhé z kuchyne), aby tak bol poskytnutý väčší komfort bývania tým, ktorí ich užívali. V ľavej časti

plánu je pri komore vyznačený aj WC.

V roku 1822 prišlo pre obrovské dlhy Františka Pálfiho k súdnemu zátvoru pálfiiovských majetkov na Slovensku (medzi nimi aj panstva Kráľová), ktorý trval tridsať rokov. Po otcovej smrti v roku 1852 prevzal majetky Ján Pálfi⁹, ktorý ich oslobodil spod súdneho zátvoru, vyplatil dlžoby a vytvoril pevne organizovanú správu. Bol posledným mužským potomkom pezinskej vetvy a ním v roku 1908 vymrela táto vetva rodu po meči. Z panstva Kráľová bolo zriadené v zmysle testamentu Jána Pálfiho (zo 14. 11. 1907, I. bod) proseniorátne zverenstvo rodu (Veľký Grob však nebol medzi poručenými majetkami). Toto zverenstvo však netrvalo dlho, lebo závet súdne napadla Gabriela Andrášiová, rod. Pálfiiová¹⁰,

⁸ SNA, Zbierka pálfiiovských máp a plánov, Plán kaštiela v obci Veľký Grob, inv.č. 661/71.

⁹ Ján Pálfi (1829-1908), bol synom Františka Pálfiho a Natálie Erdődiovej, mal jedínú sestru Gabrielu. Študoval právo a veľkú časť svojho života strávil cestovaním po Európe, kde zbieral umelecké diela, ktoré zhromažďoval predovšetkým v kaštieli v Kráľovej pri Senci a v bratislavskom paláci. Istý čas pôsobil ako bratislavský župan, venoval sa vo veľkej miere dobročinnosti – napr. založil penzijný fond bratislavských župných úradníkov s kapitálom 20 000 zlatých, v r. 1900 založil z časti Červenokamenského panstva študijnú základinu. Jeho meno sa spája s prestavbou Bojnického zámku. KRČÍK, Marián. *Testament grófa Pálfiho*. Martin: Vydavateľstvo Maticе slovenskej, 2007, s. 14-15.

¹⁰ Gabriela Pálfiiová (1833-1914), sestra Jána Pálfiho, sa v roku 1855 vydala za Emanuela I. Andrášiho (1821-1891). Mali spolu 7 detí: Gabriel a Tibertius zomreli ako dvojroční, r. 1856 sa im narodil syn Gejza, po ňom štyri dcéry: Natália, Etelka, Karolína a Irma. Dostupné na: <http://www.hradkrasnahorka.sk/index.php?page=grof&lng=sk/20.1.2015/>

V zbierke pálfiiovských máp a plánov uložených v Slovenskom národnom archíve sa zachovali dva plány veľkogrobského kaštiela. V prvom prípade ide o plán kaštiela a príslušných hospodárskych objektov, ktorý je datovaný do roku 1853.⁷ Bol vyhotovený panským geometrom (inžinierom) Jánom Gregorovičom (Janos Gregorovich). Ako majiteľ kaštiela je na pláne uvedený Ján Pálfi z Erdödu. Plán má rozmery: 58 cm (šírka) / 75 cm (výška). V prípade kaštiela išlo o dvojpodlažný objekt na pôdoryse písmena L, pričom bol rozdelený prejazdom na dve časti. Do kaštiela sa vstupovalo od ulice, vľavo od prejazdu sa nachádzala menšia časť objektu. Vchádzalo sa do nej z dvora, jeden vchod viedol do kuchyne, cez ktorú sa ďalej prechádzalo do izby a do dvoch komôr po pravej a ľavej strane. Samostatným vchodom z dvora bola v tejto časti prístupná ešte ďalšia menšia komora.

V prípade pravej časti objektu sa z prejazdu dalo vojsť priamo do jednej komory, okrem toho viedol ďalší vchod do chodby, z ktorej boli prístupné ďalšie miestnosti. Chodba viedla po celej dĺžke tejto časti objektu. Dalo sa z nej vojsť do druhej komory, do izby a do kuchyne, z ktorej viedli dvojice dvere - jedny do ďalšej miestnosti slúžiacej pre účely kuchyne a z tej sa následne vchádzalo do izby a z nej do komory; druhé dvere viedli do izby. Táto bola prechodná a dalo sa z nej vojsť do ďalšej obytnej miestnosti (izby). Z chodby

⁷ SNA, Zbierka pálfiiovských máp a plánov, Plán kaštiela a hospodárskych budov v obci Veľký Grob, inv.č. 662/71.

sestra Jána Pálfiho. Počas sporu, ktorý trval 10 rokov, však zomrela.¹¹ Spor bol ukončený dohodou dedičov 29.6.1918, uzatvorenou v Budapešti pred verejným notárom Aladárom Herdym. Ako zmluvné strany vystupovali piati členovia rodiny Andráši (deti Gabriely Andrášiovej) a členovia rodu Pálfi, ktorí boli zastupovaní Jozefom Pálfiom.¹² Panstvo Kráľová pripadlo na základe tejto dohody rodine Andrášiovcov. Medzi týmto majetkom sa nachádzala aj obec Veľký Grob.

Prvá svetová vojna podstatne zmenila tvár Európy, stáročia existujúca habsburská monarchia sa ocitla v troskách, na ktorých vznikli nástupnícke štáty, medzi nimi aj Československá republika. Zmenilo sa podstatne i postavenie privilegovanej vrstvy obyvateľstva, ktorou bola jednoznačne do tých čias šľachta. Ako jeden z prvých zákonov bol prijatý zákon o zrušení šľachtictva, titulov a radov (dec. 1918).

Cieľom prvej pozemkovej reformy bolo uskutočniť zmenu štruktúry pozemkového vlastníctva v novovytvorenej Československej republike. Prebiehala v rokoch 1919-1935, resp. 1939, pričom ju odštartoval tzv. záborový zákon č. 215/1919 Zb. z. a n. zo 16. apríla 1919. Týmto zákonom bol vyhlásený veľký pozemkový majetok za zabratý s tým, že štát mohol tento majetok prenajímať alebo pridelovať. Pod pojmom veľký pozemkový majetok sa rozumel pozemkový majetok jedného vlastníka alebo spoluvlastníkov presahujúci výmeru 150 hektárov poľnohospodárskej alebo 250 hektárov všetkej pôdy. Zákon súčasne obmedzil pôvodným vlastníkom voľné disponovanie s pôdou. Pozemkovú reformu riadil Štátny pozemkový úrad v Prahe ako centrálna celoštátna inštitúcia s rozsiahlymi právomocami.¹³

Pozemková reforma zasiahla aj pálfiovské majetky, ktoré boli predmetom opísaného sporu dedičov Jána Pálfiho. Štátny pozemkový úrad neuznal za platné rozdelenie majetkov podľa dedičskej dohody, podľa neho pozostalosť po Jánovi Pálfi ostala aj po uzatvorení dedičskej dohody v júni 1918 v spoločnom vlastníctve spoludedičov z rodín Pálfi i Andráši a k skutočnému rozdeleniu majetku prišlo až 29.6.1919, čo bolo už v čase platnosti záborového zákona. Opatrením č. 60.773/24-I/4 i výnosom č. 74.973/24-II/4 z roku 1924 bolo rozhodnuté, že všetky nehnuteľnosti po Jánovi Pálfi tvorili jeden súbor, ktorý patril nerozdelene všetkým jeho dedičom, ktorí boli z hľadiska záborového zákona považovaní za spoluvlastníkov. Dedičstvo teda tvorilo jednu záborovú masu v zmysle záborového zákona. Následná žiadosť o obnovu konania zo strany dedičov zo 16.7.1925 bola zamietnutá.¹⁴ Po matkinej smrti sa s najväčšou pravdepodobnosťou stala majiteľkou majetkov vo Veľkom Grobe jej dcéra Irma.¹⁵ Dokazovala by to aj skutočnosť, že ako patrónka tunajšieho rímskokatolíckeho kostola darovala mu v roku 1922 väčší zvon. Nápis na jeho drieku znie:

DALI MŇA ULIAŤ KŇAŽNÁ A.M./
ESTERHÁZY ROD(ená). IRMA ANDRASSY
FARNÍCI GROBSKÍ A OMLADINA V ROKU 1922
KU CTI K SV(ätej). ANNE.¹⁶

Podľa spomienok pamätníkov Irma v kaštieli istý čas bývala. Poslednou šľachtickou majiteľkou kaštiela bola pravdepodobne Natália Séceniová (Széchényi), ďalšia z dcér Gabriely Pálfiovej.¹⁷

11 SEDLÁK, František – ŽUDEĽ, Juraj – PÁLKO, František. Štátny slovenský ústredný archív v Bratislave. Sprisovodca po archívnych fondoch I. Oddelenie feudalizmu. Slovenská archívna správa: Bratislava, 1964, s. 136-137, s. 158.

12 SNA, Štátny pozemkový úrad, L 1548 Kráľová, šk. 1848. Zamietnutie žiadosti Jána Karola Pálfiho, Gejzu Pálfiho a Jozefa Pálfiho ml. o obnovu konania.

13 VRABCOVÁ Eva. Pozemkové reformy v rokoch 1919-1949. In FIALOVÁ, Ivana – TVRDOŇOVÁ, Daniela. *Pôdohospodárstvo v dejinách Slovenska. Tradície, inovácie a kultúrne dedičstvo*. Bratislava: Slovenský národný archív, 2012, s. 240-242.

14 SNA, Štátny pozemkový úrad, L 1578 Kráľová, šk. 1848. Zamietnutie žiadosti Jána Karola Pálfiho, Gejzu Pálfiho a Jozefa Pálfiho ml. o obnovu konania.

15 Irma Andrášiová (28.10.1858 – 16.11.1925) sa v Budapešti 15.1.1880 zosobávala s Antonom Mikulášom Esterházim z Galanty. Dostupné na: <http://www.thepeerage.com/p20864.htm> /21.1.2015/

16 KLOBUČNÍK, Miroslav. *Zvony v okrese Galanta. Súpis. Kampanologická štúdia*. Diplomová práca. Trnava: 1998, s. 74-76.

17 Natália Andrášiová (16.1.1864 – 6.4.1951, Budapešť), 5.6.1884 sa vydala

Dokazovalo by to aj rozhodnutie Štátneho pozemkového úradu v Prahe o vylúčení určitej časti majetkov vo Veľkom Grobe zo záboru v roku 1927, predpokladáme, že medzi nimi sa nachádzal aj bývalý pálfiovský kaštieľ. Zo záboru totiž mohli byť vylúčené tie objekty, ktoré boli právne a hospodársky samostatné a neslúžili na hospodárenie na zabratých nehnuteľnostiach. V takomto prípade malo ísť o objekty, ktoré sami o sebe tvorili samostatnú hospodársku jednotku, ktorá neslúžila k poľnohospodárskej a lesnej produkcii.¹⁸ Podľa sčítania ľudu z roku 1930 bola Natália majiteľkou domu označeného v popisných hárkoch číslom 1, predpokladáme, že išlo o budovu kaštiela. V obci nebývala, zdržiavala sa v Budapešti a tento objekt prenajíkala. V roku 1930 sa v ňom nachádzalo 7 bytov, v ktorých bývali nájomcovia (rodina Marculincová, Kaláberová, Kösziklová, Durčiová, Pešková, Szaboová Anna a Štreicherová Hermína).¹⁹

Podľa údajov v Pamätnej knihe obce Nemecký Grob v kaštieli určitý čas sídlil notársky úrad, avšak nevieme presne, v ktorých rokoch tomu tak bolo.²⁰ Ďalšie informácie o budove kaštiela pochádzajú zo správy obvodného notára o hospodárskej situácii v obci z 28. 7. 1942. Uvádza sa v nej, že v novembri 1939 boli vo Veľkom Grobe ubytované štyri rodiny utečencov z Maďarska, ktoré mali byť pôvodne ubytované v Báhoni. Rodiny sa ubytovali v kaštieli na svoju zodpovednosť, „lebo stav tejto budovy je taký, že v nej bývať je životu nebezpečné. 27.augusta (?) 1942 čiastka strechy sa zrútila na tejto budove, takže je obava, že ďalšie poškodenie budovy bude nasledovať. V budove tejto býva celkom deväť rodín....“²¹

Podľa slov terajších majiteľov kaštieľ kúpili od obce v 40. rokoch 20. storočia Štefan Szakál (Szakályi) a Mária Bagiová. Nepodarilo sa nám zistiť, akým spôsobom kaštieľ prešiel z rúk Natálie do vlastníctva obce. Budova bola v dezolátnom stave, predchádzajúci nájomcovia rozrezali trámy, ktoré tvorili krov strechy a táto sa, ako to bolo uvedené aj v správe miestneho notára, zrútila. Prvé poschodie kaštiela preto rozobrali a zo získaného stavebného materiálu bolo postavených niekoľko domov v okolí (stoja dodnes). Majitelia potom urobili na objekte novú strechu, podľa datovania na tráme v sýpke sa tak stalo v roku 1944. V 50. rokoch 20. storočia im bol kaštieľ skonfiškovaný, jeho časť slúžila miestnemu JRD ako sklad a tiež sa v jeho areáli opravovali poľnohospodárske stroje. Rodina, ktorá kaštieľ kúpila, v ňom naďalej bývala a platila nájom. Okrem toho tu žila aj rodina Rigová. Po roku 1968 získala kaštieľ opätovne do svojho vlastníctva.²²

V 60. rokoch 20. storočia navštívili pracovníci Pamiatkového úradu budovu kaštiela v súvislosti s prípravou publikácie Súpis pamiatok na Slovensku. Z obhliadky objektu sa zachovalo niekoľko fotografií vtedajšieho stavu a krátka správa o zachovaných architektonických prvkoch. Podľa nej išlo o budovu v pôdoryse stavanú do tvaru písmena L, s arkádou vo dvore, ktorá bola podklenutá krížovou klenbou. Zachovaný pôvodný renesančný portál bol kvádrovaný, jeho archivolta dosadala na pätočnú rímsu. Priechod bol zaklenutý krížovou klenbou. Vo dvore sa nachádzal obvodový múr, na ktorom boli zvyšky po klenbách.²³ Dovolíme si konštatovať, že tento stav je zachovaný dodnes.

-ivana fialová-

za Aladára Séceného, s ktorým mala štyri deti: Gabrielu (*1885), Máriu (*1887), Juraja (*1889) a Michala (*1895). S týmto manželom však zrejme nebola šťastná a prišlo k rozvodu, ktorého dátum však nepoznáme. Za druhého manžela si 11.12.1907 vzala Bartolomeja Séceného (1866-1943), v roku 1909 sa im narodil syn Martin. Dostupné na: <http://www.geni.com/people/Natalia-Leontina-M%C3%A1ria-And-%C3%A1ssy-de-Cs%C3%ADkszentkir%C3%A1ly/600000007351190998> /21.1.2015/

18 SNA, Štátny pozemkový úrad, L 1578 Kráľová, šk. 1848. Rozhodnutie o vylúčení zo záboru.

19 SNA, Sčítanie ľudu – Veľký Grob, 1930, šk. 609.

20 Štátny archív v Bratislave (ďalej len ŠA BA), pobočka Modra, Zbierka kroník, Pamätná kniha obce Nemecký Grob, i. č. 66.

21 ŠA BA, pobočka Modra, Nemecký Grob, Prezidiálne spisy 1940-1945, i. č.

2.

22 Za poskytnuté informácie ďakujem pani Darine Valáškovej, rod. Turcárovcej.

23 Archív Pamiatkového úradu SR, Veľký Grob, inv. č. 147.

Samo Synak robí Veľkému Grobu dobrú reklamu

Samuel Synak z Veľkého Grobu má 16 rokov, navštevuje Strednú priemyselnú školu elektrotechnickú Karola Adlera 5 v Bratislave. Tento týždeň svojimi peknými výsledkami v škole robil nielen dobré meno základnej škole, ktorú navštevoval v Pustých Úľanoch, ale aj obci Veľký Grob, z ktorej pochádza a v neposlednom rade celému Slovensku.

o Odkedy sa venuješ svojmu koníčku? Čo to vlastne ROBOTIKA je?

- Na ZŠ v Pustých Úľanoch som sa prihlásil na krúžok Lego Dacta, ktorý viedol pán riaditeľ Ondrej Borek. Na tomto krúžku sme sa spočiatku učili stavať a programovať jednoduché stavebnice z lega, napr. skleník. Neskôr sme prešli na novšiu generáciu stavebnice, z ktorej sme stavali robotov „futbalistov“.

Robotika je veda zaoberajúca sa robotmi. **Robot** je automatické zariadenie schopné reagovať na podnety okolia a na toto okolie spätne pôsobiť.

o Aké úspechy a kde si dosiahol až doteraz?

- **Rok 2012** Slovenské kolo- robocup v Sabinove- 1. miesto –robotický futbal- kategória Primary, postup na majstrovstvá sveta do Mexica - Mexico City- 9. miesto

rok 2013 - Slovenské kolo Košice - 1.miesto-robotický futbal- kategória Primary, postup na majstrovstvá sveta do Holandska- Eindhoven- 7. miesto a 4. miesto v super teamoch

rok 2014 - Slovenské kolo - ZŠ Pusté Úľany - 1. miesto – roboticky

futbal- kategória Primary, postup na majstrovstvá sveta do Brazílie - 7. miesto celkovo, 1. miesto - v Super teamoch - majstri sveta, diplom za 3. najlepšie interview v angličtine.

rok 2015 - 2. miesto na robocup 2015 - kategória soccer Secondary na ZS v Pustých Úľanoch- Slovenské kolo. Super team - team, kde súťaží v 1 teame 5 štátov s 5 robotmi, ihrisko je 4x väčšie, ako ihrisko pri bežnom hraní 2 na 2.

o Aké máš najbližšie plány?

- Vzhľadom na to, že z každej kategórie postupuje iba jeden tím do Čínskeho mesta Hefei (tento rok), a tím z Topolčian vyhral všetky kategórie v robotickom futbale, tak ešte nevieme, či postúpime aj my.

o A čo neskôr ... vysoká škola?

- Tak to ešte naozaj presne neviem, ale určite nejaký technický smer.

o Okrem toho, o čom sa rozprávame, aké máš ďalšie koníčky, záujmy...?

- Už 11 rokov hrám na husle a vo voľnom čase sa venujem cvičeniu.

o Určite sa tešíš na prázdniny..., ako ich budeš tento rok prežívať?

- Áno na prázdniny sa teším, ešte neviem, uvidím podľa postupu do Číny a či sa nám podarí zohnať finančné prostriedky, pretože je to veľmi náročné, ak teda vôbec postúpime, chcel by som si nájsť nejakú brigádu a ak bude všetko v poriadku, tak by som mal ísť s rodinou na dovolenku. Zo všetkých súťaží mám neuveriteľné množstvo zážitkov.

Za všetky moje úspechy vďačím pánovi riaditeľovi ZS Pusté Úľany Mgr. Ondrejovi Borekovi

- redakcia-

Druhý ročník Veľkogrobského splavu

Myšlienka usporiadať splav Zichyho potoku skrsla v hlavách Roderika Sedláka a Miloslava Andora, ktorí tento odvodňovací kanál v roku 2013 splavili po prvý krát. A tak sme 28. júna 2014 usporiadali 1. ročník. Plavilo sa 23 člnov s 53 ľuďmi. Splav začínal kúsok od začiatku kanála pri Veľkom Grobe až po železničný most pri Sládkovičove. Potok prechádza popri Tarnoku, Pustých Úľanoch a Novom Dvore, kde sa striedajú polia s hájmi. 2.ročník sa uskutočnil 23.mája 2015, končil zhruba o pol km ďalej. Napriek nepriaznivému počasiu sa plavilo až 27 lodí a na nich približne 60 vodákov. V polovici trasy bola prestávka doplnená o občerstvenie, pretože splavovanie bolo dosť fyzicky náročné, voda totiž netečie silným prúdom. Po skončení splavu boli účastníci dopravení autobusom do Veľkého Grobu, kde bol pre nich prichystaný, tak ako aj minulý rok, guláš a občerstvenie. Každý z účastníkov dostal tričko s logom splavu. Zichyho kanál – potok dal vybudovať na začiatku 30.rokov 20. storočia gróf Zichy, ktorému patrili polia v okolí kanálu. Tento slúžil na ich odvodňovanie. Chceli by sme poďakovať ľuďom, ktorí aktívne pomáhali s organizáciou, ale aj finančne alebo materiálne prispeli, najmä Janke Klenovičovej a Jurajovi Janošíkovi. Nemala vďaka patriť aj firme, ktorá nám prenajala lode, za ich flexibilitu a solídnosť. Odozvy ľudí boli tak ako aj minulý rok pozitívne, takže organizátori plánujú uskutočniť aj 3. ročník.

pripravil: D. Pešta

Denný letný tábor pre deti vo Veľkom Grobe funguje od roku 2004

Hovoríme s evanjelickým farárom Mgr. Pavlom Kollárom v aktuálnom rozhovore. o Vaša farnosť vo Veľkom Grobe je známa napr. tým, že v letných prázdninových mesiacoch organizuje tzv. letný denný tábor pre deti. Táto milá aktivita beží už niekoľko rokov. Pán farár, čo bolo motivujúce, resp. ako a kedy skrsol takýto nápad a niečo tohto typu rozbehnúť pre deti?

- Som rád, čo ste povedali – potešilo ma, že sme známi touto letnou aktivitou. Rád by som to však upresnil. Určite to nie je aktivita týkajúca sa iba Veľkého Grobu, ale aj Čataja – je to totiž záležitosť celého cirkevného zboru a ten tvoria spoločne Veľký Grob a Čataj.

Je to potrebné povedať aj preto, lebo ako si spomínam, tak sa trikrát konal tento letný tábor aj v Čataji. Tejto aktivite sa venujeme od roku 2004 a za tie roky sa nekonal letný tábor len 2 krát – je to preto možno považovať už za tradičnú letnú aktivitu v našom cirkevnom zbore... Hovorím o aktivite, ale presnejšie by možno bolo hovoriť o službe pre naše deti – našich najmladších bratov a sestry a možno v určitom zmysle aj pre rodičov.

Ak by som sa mal vyjadriť k začiatkom a motívom, ako sa pýtate, tak sa musím vrátiť pár rokov späť – možno k môjmu prvému stretnutiu s ľuďmi, ktorí sa tejto práci s deťmi začali venovať začiatkom 90. rokov – boli pri začiatkoch kresťanskej misijnej organizácie, ktorá už dnes pracuje pod názvom „Detská misia na profesionálnej úrovni“. Je asi zrejmé, že je to kresťanská organizácia, ktorá sa snaží priblížiť biblické poslanie deťom spôsobom pre deti pochopiteľným a prijateľným. Ich nadšenie pre túto prácu bolo pre mňa vtedy, ešte študenta teológie, najprv veľmi zaujímavé a prekvapivé, neskôr značne inšpirujúce. Preto táto služba deťom sa stala súčasťou mojej práce, už v mojom predchádzajúcom pôsobisku... Vo Veľkom Grobe – Čataji to len celkom prirodzene pokračuje...

o Ako to deti, rodičia privítali? Teší sa neustále obľube letný tábor?

- Ako to privítali deti, ako to privítali rodičia? Zo začiatku možno s prirodzenou zvedavosťou o čo vlastne ide, o čom to bude... No myslím, že to netrvalo dlho, možno ak prvý rok a bolo to prijaté aspoň ja si myslím veľmi pozitívne. Svedčí o tom aj účasť, ktorá je v priemere do 50 detí – a už to nie sú deti len z Veľkého Grobu a Čataja, ale mali sme tu deti s Réce, Pustých Uľan, Bratislavy... Sú rodičia, ktorí sa pýtajú, kedy tábor bude už dopredu pred prázdninami – to súvisí so službou pre rodičov, ktorí majú počas prázdnin starostlivosť o deti jeden týždeň zabezpečenú...

o Ako vyzerá tábor, čo sa týka organizácie jednotlivých dní, aby boli deti dostatočne

zamestnané, ale aby bolo ich prežívanie v tábore aj zmysluplné?

- Tábor – jeho program a priebeh je pripravovaný ako jeden celok – s jednou nosnou témou – prirodzene mám na mysli biblickú tému – môžu to byť niektoré základné biblické pravdy, alebo biblická postava. Témy sa snažíme deťom sprostredkovať nielen ako informáciu, klasické vyučovanie, ale téma tábora by mala určovať

aj náplň tvorivých dielní a hier. Máme celkom samozrejme určitý denný program – bez toho by to nebolo možné. Je tu však aj čas na rôzne hry a zábavu, ktorú si deti určujú samé v určitých hraniciach, samozrejme, že to nie je čokoľvek. Na náš tábor si pozývame aj rôznych hostí a je to pre deti zaujímavá súčasť, na ktorú sa zvlášť tešia... Pozývame najmä hosti, ktorí vďaka svojej vytrvalosti v určitej oblasti dosiahli čosi viac ako priemer s dôrazom na to, že výsledok závisí na schopnosti nevzdávať sa, ale veľa na sebe pracovať...

o Kolko detí sa takto „odtáboruje“ v prázdninovom období?

- Ako som hovoril – tak okolo 50 detí.

o Aká je situácia v tomto roku, je tábor organizovaný aj tento rok, čo sa plánuje robiť počas táborových dní – sú ešte voľné nejaké miesta?

- Áno, aj tento rok pripravujeme náš Detský letný biblický tábor v mesiaci júl a to od 13 – do 17. júla 2015. Ešte sme nikomu nepovedali, že už nemôže prísť, že nie je voľné miesto. Všetko bude včas oznámené a v našich kostoloch vo Veľkom Grobe a v Čataji budú k dispozícii prihlášky. Stáva sa pravidlom, že ešte aj v prvý deň tábora máme nových neprihlásených záujemcov. Rozhodne je pre nás ako organizátorov tábora lepšie, ak sa záujemcovia prihlásia vopred v stanovených termínoch.

o Kto sa o deti stará – okrem Vás, aby rodičia mohli byť spokojní, že ich dieťa je v dobrých rukách, navyše sa aj naučí veľa zaujímavých vecí...

- Pri prvej otázke som odpovedal, niečo v tom zmysle, že táto aktivita – denný biblický tábor detí je súčasťou mojej práce. To však určite nie je celkom presné, lebo bez obetavej a nezištnej

pomoci bratov a sestier by sme túto službu nemohli konať. Treba povedať, že sa jedná o dobrovoľnú službu. Asi viete o čom hovorím, že tí, ktorí s táborom pomáhajú venujú tomu celkom beznáročne svoj čas, prinášajú svoje schopnosti, zručnosti, aby to bol pre deti zaujímavý a duchaplný prežitý čas... Je to pomoc pri tvorivých dielnach, dôležitou súčasťou je spev piesní, organizovanie súťaží a hier... Od začiatku však so mnou pri tejto aktivite cirkevného zboru spolupracuje PaedDr. Zuzana Synaková a som jej za to veľmi vďačný. Pomáhajúci sa menia možno každým rokom – sú nimi deti, ktoré sa tábora zúčastňovali a dnes sú to vysokoškolskí alebo stredoškolskí, ktorí keď môžu tak radi prídu a preberú na seba určitú zodpovednosť. Tým, že títo mladí ľudia tábory absolvovali ako deti, je spolupráca s nimi jednoduchšia. Je to zaujímavé, pozitívne a v istom smere aj vyučujúce, že mladí ľudia sa starajú o deti tak, ako sa o nich pred rokmi staral niekto iný. Nezanedbateľnou a veľmi potrebnou službou je pomoc našich starších sestier, ktoré sa starajú o prípravu desiat a olovrantov, o podávanie obedov, pitný režim... Mnohí členovia nášho cirkevného zboru nám prinesú ovocie, zeleninu, niečo pre nás napeču, či kúpia deťom nejaké dobroty. Do celého tábora sa zapojí veľa ľudí – slúžiac si navzájom. Je veľmi povzbudzujúce a budujúce spoločenstvo ľudí a kresťanské spoločenstvo zvlášť.

o Po rokoch ako hodnotíte – úmysel založiť takýto typ letného tábora, môžete skonštatovať, že splnil účel?

- Nehodnotím a ani po rokoch to neviem zhodnotiť, myslím si, že to ani nie je možné hodnotiť. Ak motiváciou je urobiť niečo pre deti, možno preto, aby pocítili, že kresťanstvo je spoločenstvo ľudí ktorí majú jeden o druhého záujem, že môžu spolu prežiť pekný a dobrý čas, že preukazovať si vzájomne rešpekt a službu je niečo, čo by malo byť prirodzené a samozrejme, ak to deti pocítia a prežijú počas tých pár dní – čo viac by sme mohli chcieť. Ak k tomu získajú aj nové biblické poznanie, aj to je fajn. A ak tým, ktorí to pripravujú, stačí vidieť radosť a spokojnosť detí, a ak sa deti tešia aj o rok – čo viac by sme mohli chcieť? Dôležité je urobiť to najlepšie ako vieme a to ostatné príde samo... Predsa nie všetko je len na nás...

pýtala sa: Mgr. Alena Jaššová

Denný letný tábor 2010

Každá dáma dostala na plese ružu

Na 9. ročníku Valentínskeho plesu vo Veľkom Grobe hrala do tanca skupina „Čibuk“, pri ktorej sa výborne bavilo okolo 200 ľudí! Organizátormi plesu boli futbalisti z B-Team-u Veľký Grob.

Prítomní sa tešili bohatej tombole a plesali v naozaj výbornej atmosfére až do rána.

-marculinec-

Výsledky volieb do orgánov samosprávy obce dňa 13. júna 2015

Celkový počet osôb vo volebnom okrsku zapísaných do zoznamu voličov: **1 079**

Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do obecného zastupiteľstva: **83**

Kandidáti na poslanca:

1. **Miroslav Fero**, 45 r., štátny zamestnanec, nezávislý kandidát (**44** platných hlasov)
2. **Ľubica Kavivanovová**, 38 r., odborná referentka, nezávislá kandidátka (**12** platných hlasov)
3. **Tivadar Pikáli**, 47 r., živnostník, nezávislý kandidát (**8** platných hlasov)
4. **Jana Popovičová**, 51 r., ekonómka, nezávislá kandidátka (**19** platných hlasov)

Za poslanca Obecného zastupiteľstva vo Veľkom Grobe bol zvolený **Miroslav Fero** (na snímke).

- *predseda volebnej komisie* -

Spoločenská kronika obce december 2014 - apríl 2015

Narodili sa:

Silvia Písecká	*13.12.2014
Vojtech Andor	*30.12.2014
Stela Schifferová	*29.01.2015
Laura Kollárová	*28.02.2015
Adam Hriňák	*04.03.2015
Filip Hriňák	*04.03.2015
Marko Gelčinský	*23.03.2015
Natália Slomkowská	*14.04.2015
Albert Vojtech Lucký	*26.04.2015

Zomreli:

Jaroslava Brinzová	* 04.02.1957 - † 23.12.2014
Helena Ženišová	* 22.07.1948 - † 19.01.2015
Ján Vozár	* 12.01.1940 - † 23.02.2015
Mária Botková	* 26.08.1925 - † 28.02.2015
Milan Palčo	* 29.09.1940 - † 07.03.2015
Mária Rajková	* 03.06.1938 - † 12.03.2015
Michal Šmahel	* 04.11.1945 - † 22.03.2015
Mária Ižová	* 07.05.1927 - † 27.03.2015
Ladislav Hrabinský	* 07.09.1945 - † 03.04.2015
Štefan Gálik	* 13.02.1934 - † 14.04.2015
Slavomír Šípoš	* 18.09.1956 - † 23.04.2015

pripravila: Mgr. Karin Uherová, referentka OcÚ

V roku 2014 oslávil krásne jubileum 90 rokov iba jeden občan Veľkého Grobu – pán Ján Lantaj. Návšteva oslávenca v nás opäť zanechala krásnu spomienku. S úctou sme sledovali jedinečné črty človeka, ktoré na ňom zanechal sám život. Vyžarovala z neho rozvaha, múdrosť, ale aj pokora k životu samotnému. Prajeme mu veľa zdravia a spokojnosti v kruhu svojej rodiny počas ďalších rokov života.

- *Mgr. Karin Uherová, referentka OcÚ* -

„Život vo Veľkom Grobe“, časopis pre občanov obce Veľký Grob. Vychádza 2 krát ročne.
Vydáva – obec Veľký Grob, adresa: Obec Veľký Grob, Obecný úrad, 925 27 Veľký Grob,
Tel: 031/ 78 461 32, Fax: 031/ 78 461 37, e-mail: starosta@velkygrob.sk, obecnyuradvelkygrob@stonline.sk,
registrované Ministerstvom kultúry SR, EV 4908/14, ISSN 1339-7125.

Predseda redakčnej rady: **Viliam Rigo**, starosta obce.

Vydavateľstvo periodickej a neperiodickej tlače „Helena“ so sídlom v Šali, Mgr. Alena Jaššová,
IČO: 34644237, odborný dozor pri zabezpečení kompletných prác pri tvorbe časopisu.

Grafika: Peter Orbán – Zoxó Press.

ROČNÍK TRETÍ, číslo prvé / jún 2015. Ďalšie číslo vyjde v decembri 2015.

Časopis vyšiel v náklade 500 ks, plnofarebne. NEPREDAJNÉ

Veľký Grob chce v budúcnosti vytvoriť registrovaný kynologický klub

V lete roku 2013 sme sa stretli ako neznámi ľudia na kofole. Pri hasení smädu chladným nápojom k nám pribehla mladá sučka nemeckého ovčiaka, ktorej majiteľ bol prisediaci. Tak sme sa dali do reči o kynológii. Zhodli sme sa, že nám tu veľmi chýba kynologický klub. Začali sme sa stretávať každú nedeľu na miestnom ihrisku. Bola nás len hrstka. Netrvalo dlho a ďalší majitelia psov sa k nám s radosťou pridali. Keďže nás rýchlo pribúdalo a my sme nemali vlastné cvičisko, oslovili sme nášho starostu, ktorý nám ochotne pridelil časť pozemku pri ihrisku. Po istej dobe si nás všimol Ing. Jaroslav Rajček a poskytol nám oplotený pozemok v areáli AGROPEK TEAM. On sám je dlhoročný kynológ a tak sme spoločnými silami a s veľkým nadšením začali zveľaďovať priestory cvičiska. Opravili sme unimobunku, postavili prekážky, zakúpili kynologické a figurantské pomôcky. Sponzorsky nám nezištne pomáhajú miestni podnikatelia, živnostníci, ba aj obyčajní ľudia. To nás utvrdilo v tom, že robíme správnu vec pre nadšencov kynológie a tých v našom okolí nie je málo. V súčasnosti k nám dochádzajú aj nadšenci z okolitých obcí. Do budúca máme ambície posunúť sa ďalej a vytvoriť registrovaný kynologický klub v SUCHNO. Ak sa nám bude dariť aj naďalej, budú medzi nami nadšenci pre tento šport, radi uskutočníme rôzne akcie a programy súvisiace so športovou kynológiou.

pripravili: Miloš Konečný a Andrea Tóthová

